

El somni de la igualtat

Ha guanyat Barack Obama i s'ha convertit en el primer president dels Estats Units de raça negra. I, encara que això no és del tot veritat perquè és fill de pare kenyà i de mare blanca nord-americana, sembla que, després de tants anys, el somni de la igualtat entre persones de diferent color de pell s'ha complert. Però és important, vital, no oblidar que fa molts pocs anys ser negre era sinònim d'estar marginat i, fins i tot, de no tenir cap dret com a ciutadà.

La Guerra de Secessió

La Guerra de Secessió (1861-1865) va ser la guerra civil nord-americana on van morir més de 500 mil persones. S'enfrontaven els estats del nord, favorables a l'abolició de les diferències per raça, i els estats del sud, que volien continuar amb l'esclavisme. El president Abraham Lincoln es va convertir en el símbol de lluita per la unió dels Estats Units. Finalment, va aconseguir que, al desembre de 1864, el Congrés aprovés la 13a esmena a la constitució, que prohibia l'esclavatge. Tot i així, 15 dies després del fi de la guerra, va ser assassinat.

El Ku Klux Klan

Amb el final de la guerra, l'esclavatge va acabar però, a la vida diària, no era tan evident. A molts llocs del sud, encara no hi havia igualtat i els blancs seguien tenint privilegis respecte als negres. Així, el mateix 1865, naixia a Tennessee, de mans dels antics membres de l'exèrcit perdidor, el Ku Klux Klan. Es tractava d'una organització molt violenta i secreta que terroritzava els afroamericans. Encaputxats amb túniques blanques, cremaven cases i donaven pallisses als seus veïns negres.

A part de la violència del Ku Klux Klan, els negres tenien més problemes. Cada estat tenia dret a crear les seves pròpies lleis i, amb elles, els podien discriminar. Algunes prohibien als negres viatjar en primera als trens, llogar cases si no eren del poble, utilitzar els serveis públics, anar a les mateixes escoles que els blancs o, fins i tot, als mateixos cementiris. Als autobusos, només podien utilitzar els seients de darrera.

Rosa Parks, la revolta pacífica

Si hi ha un fet que es consideri el principi de la lluita pels drets civils als Estats Units és aquell

que va protagonitzar aquesta dona que treballava de costurera a Montgomery (Alabama). Era l'1 de desembre de 1955 quan, en tornar de la feina en autobús, es va negar a obeir el xofer, que l'obligava a cedir el seu seient a una persona de raça blanca. Acusada de violar la llei, va ser encarcerada.

Les reaccions no es van fer esperar i, durant 13 mesos, es va organitzar un boicot als transports públics de la majoria dels estats del sud. Ella, tranquil·la i sense aixecar la veu, va convertir-se en el model a seguir.

Abans de la detenció de Rosa Parks, Ruby Bridges, una nena de sis anys, va ser agredida per una multitud de blancs a Nova Orleans només per voler anar a una escola de blancs. Emmet Till, de catorze, va ser assassinat a Mississipi per parlar al carrer amb una dona blanca.

Martin Luther King

Martin Luther King acabava d'arribar a Montgomery com a pastor baptista. Amb la detenció de Parks, va ser nomenat president local de l'associació per la millora dels drets civils i, en pocs dies, es va convertir en el cap visible de la lluita. Sens dubte, van ser anys difícils plens de violència i horror.

King va saber construir un discurs d'esperança entre tanta por i terror. Amb les seves mobilitzacions, va aconseguir la Llei de Drets Civils, de 1964, de John Kennedy i la Llei de Drets Electorals, de 1965, del president Lyndon B. Johnson. Segurament, la cosa que més es recorda d'ell és el seu discurs titulat "Jo tinc un somni", que va protagonitzar el 28 d'agost de 1963 des de les escales del monument a Lincoln, davant de milers de persones que s'havien concentrat per demanar la igualtat entre la raça negra i blanca.

La figura de Martin Luther King va tenir un gran impacte a tot el món i, fins i tot, va rebre el Premi Nobel de la Pau de 1964. Tot i així, encara quedava molta feina a fer. El 4 d'abril de 1968 va ser assassinat en un motel de Memphis.

El primer president negre

Amb la victòria electoral de Barack Obama, més enllà de si és capaç d'acabar amb els problemes actuals del seu país i de si ho fa bé o malament com a president, s'aconsegueix el somni de la igualtat entre races. Una fita que no ha sigut fàcil i per la qual han mort moltes persones que reclamaven dignitat i justícia. I també, d'alguna manera, els nord-americans poden tancar un epídoti de la seva història del qual, sens dubte, no es poden sentir orgullosos.

El discurs de Martin Luther King (Fragment)

El somni

Jo tinc un somni, que un dia aquesta nació s'eleva i viurà el veritable significat del seu credo. Creiem que aquestes veritats són evidents: que tots els homes són creats iguals.

Jo tinc un somni, que un dia en les acolorides colines de Geòrgia els fills dels ex esclaus i els fills dels ex propietaris d'esclaus seran capaços de seure junts a la taula de la germanor.

Jo tinc un somni, que un dia fins i tot l'estat de Mississipi, un estat desert, amb els fogots per la calor de la injustícia i l'opressió, serà transformat en un oasi de llibertat i justícia.

Jo tinc un somni, que els meus quatre fills petits viuran un dia en una nació on no seran jutjats pel color de la seva pell sinó pel contingut del seu caràcter.

Albert Lladó, albert@edicat.cat